

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект

ЗАКОН

**за изменение и допълнение на Закона за корпоративното
подоходно облагане**

(Обн., ДВ, бр. 105 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 52, 108 и 110 от 2007 г., бр. 69 и 106 от 2008 г., бр. 32, 35 и 95 от 2009 г., бр. 94 от 2010 г., бр. 19, 31, 35, 51, 77 и 99 от 2011 г., бр. 40 и 94 от 2012 г., бр. 15, 16, 23, 68, 91, 100 и 109 от 2013 г., бр. 1, 105 и 107 от 2014 г. и бр. 12, 22 и 35 от 2015 г.)

§ 1. В чл. 27, ал. 2 се създава т. 3:

„3. за начислени приходи в резултат на разпределение на суми, доколкото тези суми са признати за данъчни цели и/или водят до намаление на данъчния финансов резултат на разпределящото лице независимо от начина на счетоводното им отчитане при това лице.“

§ 2. В чл. 47а, ал. 4 се създава т. 4:

„4. дивиденди в резултат на разпределени суми, доколкото тези суми са признати за данъчни цели и/или водят до намаление на данъчния финансов резултат на разпределящото лице независимо от начина на счетоводното им отчитане при това лице.“

§ 3. В чл. 91 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създава се ал. 2:

„(2) За годината, в която е получена заповед по чл. 189, т. 1, буква „б“, преотстъпването на съответната част от определените авансови вноски се извършва от месеца/тримесечието, следващо месеца на издаване на заповедта.“

§ 4. В чл. 160 се правят следните изменения и допълнения:

1. Заглавието се изменя така:

„Деклариране и внасяне на данъка при прекратяване“.

2. В ал. 1 след думите „чл. 159 се“ се добавя „декларира и“.

§ 5. В чл. 171 се създава ал. 3:

„(3) Алинея 2 не се прилага за данъчно облекчение, представляващо държавна помощ за регионално развитие.“

§ 6. В чл. 172 ал. 3 се изменя така:

„(3) Правото на преотстъпване по чл. 184 във връзка с чл. 189 се преустановява и в случаите, в които не са изпълнени всички условия на тази глава за прилагане на данъчно облекчение, представляващо държавна помощ за регионално развитие.“

§ 7. В чл. 173 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думата „последващо“ се заличава.

2. Създават се ал. 4 и 5:

„(4) Правото на преотстъпване по чл. 184 във връзка с чл. 189 не възниква в случаите, в които не са изпълнени всички условия на тази глава за прилагане на данъчно облекчение, представляващо държавна помощ за регионално развитие.

(5) Когато неизпълнението на условията за прилагане на данъчно облекчение, представляващо държавна помощ за регионално развитие, възникне през периода за извършване на съответната първоначална инвестиция, преотстъпеният корпоративен данък по това облекчение се дължи по общия ред на закона за годината, за която е възникнал.“

§ 8. В чл. 182, ал. 1 се правят следните изменения:

1. Точка 1 се изменя така:

„1. извършват дейност в отраслите транспорт, въгледобив, стоманодобив, енергетика, производство на синтетични влакна, рибарство и аквакултури, първично производство, преработка и предлагане на пазара на селскостопански продукти, посочени в приложение № 1 на Договора за функционирането на Европейския съюз за съответната дейност, или“.

2. В т. 4 думата „закриват“ се заменя със „самостоятелно или на равнище група закриват“.

§ 9. В чл. 183 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „и чл. 189, ал. 1, т. 3“ се заличават.

2. Създават се ал. 4 и 5:

„(4) Предложението на министъра на труда и социалната политика по ал. 1 за всяка година се предоставя на

Министерството на финансите в срок до 31 януари на следващата година.

(5) Заповедта по ал. 1 се издава в срок три работни дни от получаването на предложението на министъра на труда и социалната политика."

§ 10. В чл. 184 т. 1 се изменя така:

„1. данъчно задълженото лице:

а) извършва производствена дейност единствено в общини, в които за предходната година преди текущата има безработица със или над 25 на сто по-висока от средната за страната за същия период – в случаите на минимална помощ;

б) извършва производствена дейност в изпълнение на проект за първоначална инвестиция единствено в общини, в които за предходната година преди годината, в която се подава формуляр за кандидатстване за помощ, има безработица със или над 25 на сто по-висока от средната за страната за същия период – в случаите на държавна помощ за регионално развитие."

§ 11. Член 185 се изменя така:

„Чл. 185. Лицето, придобило право на преотстъпване на корпоративен данък по чл. 184 във връзка с чл. 189, запазва това право за проекта за първоначална инвестиция за данъчните периоди, посочени в заповедта по чл. 189, т. 1, буква „б“ на Българската агенция за инвестиции, но не по-късно от 2020 г."

§ 12. Член 189 се изменя така:

„Чл. 189. Държавната помощ за регионално развитие под формата на преотстъпен данък се предоставя за проект за първоначална инвестиция при спазване на следните условия:

1. общи условия:

а) данъчно задълженото лице подава до изпълнителния директор на Българската агенция за инвестиции формуляр за кандидатстване за помощ за регионално развитие по образец най-късно преди започването на изпълнението на проекта за първоначална инвестиция;

б) данъчно задълженото лице е получило заповед от Българската агенция за инвестиции, в която за проекта за първоначална инвестиция по буква „а“:

аа) е потвърдено, че помощта има необходимия стимулиращ ефект, отговарящ на един от сценариите, описан в точка 61 от Насоките за регионалната помощ за периода 2014–2020 г., помощта не поражда явните отрицателни ефекти, описани в точка 121 от Насоките за регионалната помощ за периода 2014–2020 г., както и че са спазени всички други условия за допустимост, и

бб) са вписани максималният размер, интензитетът и срокът на помощта;

в) редът и начинът за издаване на заповедта по буква „б“ се определят с наредба на министъра на финансите и министъра на икономиката;

2. условия, които оказват влияние върху размера и интензитета на помощта:

а) сумата на преотстъпените данъци (помощта) в хода на изпълнение на проекта за първоначална инвестиция не може да надвишава размера на помощта, определен в заповедта по т. 1, буква „б“;

б) намаляването на размера на приемливите разходи за съответната първоначална инвестиция не може да доведе до надвишаване на интензитета на помощта, определен в заповедта по т. 1, буква „б“;

в) максималният интензитет на помощта е 50 на сто, а за първоначална инвестиция, извършвана в общини от Югозападен регион – 25 на сто, изчислен въз основа на настоящата стойност на помощта спрямо настоящата стойност на общите приемливи разходи за първоначалната инвестиция, декларирани от данъчно задълженото лице във формуляра за кандидатстване;

г) за целите на букви „а“–„в“ стойността на помощта и стойността на приемливите разходи за материални и нематериални активи се определят по настояща стойност към датата на предоставянето на помощта, като се използва референтният лихвен процент, определен от Европейската комисия, към тази дата;

д) размерът на помощта за големи предприятия съответства на нетните допълнителни разходи за реализиране на първоначалната инвестиция в съответната община в сравнение със съпоставителния сценарий без помощ; при изчисляване на размера на помощта се прилага методът, обяснен в т. 79 и 80 от Насоките за регионалната помощ за периода 2014–2020 г., заедно с максималните интензитети на помощ като горна граница;

3. условия, свързани с приемливите разходи, първоначалната инвестиция и активите, които са част от нея:

а) държавната помощ под формата на преотстъпен корпоративен данък се използва за придобиване на материални и нематериални активи, които са част от проекта за първоначална инвестиция;

б) първоначалната инвестиция трябва да бъде извършена в срок до 4 календарни години, в т.ч. годината на получаване на заповедта по т. 1, буква „б“;

в) дейността, свързана с първоначалната инвестиция, трябва да продължи да се осъществява в съответната община за период поне 5 години след годината на завършване на първоначалната инвестиция; това обстоятелство се декларира с годишните

данъчни декларации всяка година до изтичане на 5-годишния срок;

г) поне 25 на сто от стойността на приемливите разходи за материалните и нематериалните активи, включени в първоначалната инвестиция, трябва да е финансирана със собствени или привлечени средства от данъчно задълженото лице; не се смятат за собствени или привлечени средства преотстъпеният корпоративен данък, както и други средства, в които има какъвто и да е елемент на държавна помощ;

д) материалните и нематериалните активи, включени в първоначалната инвестиция, трябва да са придобити при пазарни условия, съответстващи на такива при несвързани лица; нематериалните активи, включени в първоначалната инвестиция, трябва да са амортизируеми активи;

е) стойността на приемливите разходи за нематериални активи, включени в първоначалната инвестиция, не трябва да превишава 50 на сто от сумата на приемливите разходи за материални и нематериални активи, включени в първоначалната инвестиция;

ж) нематериалните активи, включени в първоначалната инвестиция, трябва да се ползват единствено в дейността на данъчно задълженото лице и да са включени в активите му за период поне 5 години;

з) за активите по буква „а“ данъчно задълженото лице не е получател по някоя от следните помощи:

аа) помощ по смисъла на чл. 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз;

бб) минимална помощ, предоставяна съгласно всички регламенти за помощ de minimis;

вв) финансова помощ по Програмата за развитие на селските райони;

гг) всяка друга публична финансова помощ от държавния бюджет и/или от бюджета на Европейския съюз;

и) за първоначална инвестиция, свързана с диверсификация на продукцията на производствен обект с продукти, които не произвежда, приемливите разходи трябва да надвишават с поне 200 на сто балансовата стойност на активите, които се използват повторно, към 31 декември на годината преди започването на изпълнението на проекта за първоначалната инвестиция;

к) стойността на приемливите разходи за активи, включени в първоначална инвестиция, свързана със съществена промяна в общия производствен процес, трябва да превишава сумата на счетоводните разходи за амортизации на активите, свързани с дейностите, които ще бъдат модернизирани, за предходните три отчетни периода;

4. допълнителни условия в случаите, когато първоначалната инвестиция е част от голям инвестиционен проект или от единен инвестиционен проект:

а) в случаите, когато данъчно облекчение се предоставя за голям инвестиционен проект, който е получил помощ от всички източници на равнище група, чиято обща стойност превишава левовата равностойност на 37,5 млн. евро, а за първоначална инвестиция, извършвана в общини от Югозападен регион – 18,75 млн. евро, определена по официалния валутен курс на лева към еврото, данъчното облекчение може да бъде ползвано за съответната година само ако е получено положително решение от Европейската комисия вследствие на уведомление, направено по реда на чл. 108, ал. 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз; министърът на финансите уведомява Европейската комисия по реда на Закона за държавните помощи; данъчно задълженото лице е длъжно да предостави на министъра на финансите необходимата информация за изпращане на уведомление до Европейската комисия;

б) за целите на буква „а“ стойността на помощта и стойността на приемливите разходи за материални и нематериални активи, включени в голям инвестиционен проект, се определят по настояща стойност към датата на уведомяването на Европейската комисия по реда на чл. 108, ал. 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз, като се използва референтният лихвен процент, определен от Европейската комисия, към тази дата;

в) когато за голям инвестиционен проект не трябва да се прилага буква „а“, данъчното облекчение може да бъде ползвано само ако е спазен коригираният размер на помощта за регионална помощ за големи инвестиционни проекти, както е определен в т. 20, буква „в“ от Насоките за регионалната помощ за периода 2014–2020 г.;

г) за целите на буква „в“ стойността на помощта и стойността на приемливите разходи за материални и нематериални активи, включени в голям инвестиционен проект, се определят по настояща стойност към датата на предоставянето на помощта, като се използва референтният лихвен процент, определен от Европейската комисия, към тази дата;

д) в случаите, когато се предоставя помощ за проект за първоначална инвестиция, считана за част от единен инвестиционен проект, помощта на това данъчно задължено лице се намалява за приемливите разходи, надвишаващи 50 милиона евро.“

§ 13. Създава се чл. 189в:

„Изпълнение на решението за държавна помощ за регионално развитие

Чл. 189в. (1) Изпълнението на Решението на Европейската комисия за държавна помощ за регионално развитие

по чл. 189 се осигурява от Българската агенция за инвестиции, Националната агенция за приходите и Министерството на финансите съобразно компетентността им, включително:

1. от Българската агенция за инвестиции – по отношение потвърждаване на условията и издаване на заповедта по чл. 189, т. 1, буква „б“;

2. от Националната агенция за приходите – по отношение на контрола, докладването и прозрачността на схемата;

3. от Министерството на финансите – по отношение на управлението на схемата и уведомяване на Европейската комисия за всички планове за изменение на схемата, по реда на Закона за държавните помощи.“

§ 14. В Допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. В § 1:

а) точка 29 се изменя така:

„29. „Първоначална инвестиция“ е инвестиция в нови материални и нематериални активи, които са приемливи разходи, свързани със:

1. създаване на нов производствен обект;

2. увеличаване на капацитета на съществуващ производствен обект;

3. диверсификация на продукцията на производствен обект с продукти, които не произвежда;

4. съществена промяна в общия производствен процес на съществуващ производствен обект.

Не е първоначална инвестиция инвестицията в актив, който замества съществуващ актив.“;

б) точка 64 се изменя така:

„64. „Юрисдикции с преференциален данъчен режим“ са държавите/териториите, които не са държави – членки на Европейския съюз, и не обменят информация с Република България на основание Директива 2011/16/ЕС на Съвета от 15 февруари 2011 г. относно административното сътрудничество в областта на данъчното облагане и отговарят на две от следните условия:

а) няма влязла в сила спогодба за избягване на двойното данъчно облагане между Република България и съответната държава/територия или влязло в сила споразумение за обмен на информация при поискване между Република България или Европейския съюз и съответната държава/територия;

б) налице е влязла в сила спогодба за избягване на двойното данъчно облагане между Република България и съответната държава/територия или влязло в сила споразумение за обмен на информация между Република България или Европейския съюз и съответната държава/територия, но

съответната държава/територия отказва или не е в състояние да обменя информация;

в) дължимият подоходен или корпоративен данък или заместващите ги данъци върху доходите по чл. 12, ал. 9 или по чл. 8, ал. 11 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица, които чуждестранното лице е реализирало или ще реализира, е с повече от 60 на сто по-нисък от подоходния или корпоративния данък върху тези доходи в Република България.

Списъкът на държавите/териториите се утвърждава със заповед на министъра на финансите по предложение на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите и се обнародва в „Държавен вестник“.

в) точки 73 и 74 се изменят така:

„73. „Дата на предоставяне на помощта“ за целите на чл. 188 и чл. 189б е 31 декември на годината, за която се преотстъпва корпоративен данък, а за целите на чл. 189 е датата на заповедта по чл. 189, т. 1, буква „б“.

74. „Големи предприятия“ за целите на чл. 189б са предприятия, които не отговарят на критериите, определени в приложение I на Регламент (ЕС) № 702/2014 на Комисията от 25 юни 2014 г. относно деклариране на някои категории помощи в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1857/2006 на Комисията, а за целите на чл. 184 във връзка с чл. 189 – предприятията, които не изпълняват критериите, определени в препоръката на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението на микро-, малки и средни предприятия.“;

г) създават се т. 76–82:

„76. „Започване на изпълнението“ за целите на чл. 189 е започване на строителни работи по първоначалната инвестиция или поемане на първия правнообвързващ ангажимент за поръчка на материални или нематериални активи или други ангажименти, които правят първоначалната инвестиция необратима, независимо от хронологичния им ред. Закупуването на земя и подготвителните дейности, като получаването на разрешително и провеждането на предварителни проучвания за осъществимост, не се считат за започване на изпълнението на проекта.

77. „Стоманодобив“ и „Производство на синтетични влакна“ за целите на чл. 182, ал. 1, т. 1 са тези по смисъла на приложение IV към Насоките за регионалната помощ за периода 2014–2020 г.

78. „Равнище група“ за целите на данъчното облекчение, представляващо държавна помощ за регионално развитие, са лицата, попадащи в едно от взаимоотношенията по § 1, т. 4 от

Допълнителните разпоредби на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

79. „Единен инвестиционен проект“ е всяка първоначална инвестиция, извършена от същото данъчно задължено лице (на равнище група) в срок три години считано от датата на започването на изпълнението по друга подпомогната инвестиция в същия регион по NUTS, ниво 3, определено съгласно Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 26 май 2003 г. за установяване на обща класификация на териториалните единици за статистически цели.

80. „Транспорт“ за целите на чл. 182, ал. 1, т. 1 е превоз на пътници с въздухоплавателни апарати, морски, сухопътен и железопътен транспорт и транспорт по вътрешни водни пътища или услугите по товарен превоз за чужда сметка или срещу възнаграждение.

81. „Летища“ за целите на т. 28 са тези съгласно Насоките на Общността за прилагането на членове 92 и 93 от Договора за ЕО и на член 61 от Споразумението на ЕИП за държавни помощи за авиационния сектор (ОВ, С 350, 10.12.1994 г., стр. 5) и Насоките на Общността за финансирането на летища и за предоставянето на държавни първоначални помощи за авиокомпани, опериращи на регионални летища (ОВ, С 312, 9.12.2005 г., стр. 1), както са изменени или заменени.

82. „Производствен обект“ за целите на т. 29 е определено място, посредством което данъчно задължено лице извършва производствена дейност, като например: ателие, завод, работилница (фабрика) или всеки друг обект, чрез който се извършва производствена дейност.“

2. В § 2 думите „ОВ, L 345/8 от 29 декември 2011 г.“ се заменят с „ОВ, L 345/8 от 29 декември 2011 г.; изменена с Директива 2014/86/ЕС на Съвета от 8 юли 2014 година за изменение на Директива 2011/96/ЕС относно общата система за данъчно облагане на дружества майки и дъщерни дружества от различни държави членки (ОВ, L 219/40 от 25 юли 2014 г.) и с Директива (ЕС) 2015/121 на Съвета от 27 януари 2015 година за изменение на Директива 2011/96/ЕС относно общата система за данъчно облагане на дружества майки и дъщерни дружества от различни държави членки (ОВ, L 21/1 от 28 януари 2015 г.)“.

§ 15. В Преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане (ДВ, бр. 100 от 2013 г.; изм., бр. 105 от 2014 г. и бр. 22 от 2015 г.) се правят следните изменения:

1. В § 14 изречение второ се изменя така:

„Данъчното облекчение по чл. 184, представляващо държавна помощ за регионално развитие, може да се прилага за проекти за първоначална инвестиция, които са започнали след влизането в сила на схемата за държавна помощ и след

подаването на формуляр за кандидатстване за помощ, но преди 1 януари 2021 г.”

2. Параграфи 15 и 16 се изменят така:

„§ 15. Данъчното облекчение по чл. 184, за което министърът на финансите е уведомил Европейската комисия по реда на чл. 8 от Закона за държавните помощи, представляващо държавна помощ за регионално развитие, влиза в сила след постановяване на положително решение от Европейската комисия относно съответствието му с Насоките за регионалната помощ за периода 2014–2020 г. на Европейската комисия. Корпоративният данък за 2015 г. се преотстъпва, в случай че е подаден формуляр за кандидатстване в срок от 1 януари 2016 г. до 29 февруари 2016 г. и е налице одобрение от страна на Българската агенция за инвестиции до 31 март 2016 г., като за целите на чл. 184, т. 1, буква „б“ се прилага списъкът на общините с равнище на безработица със или над 25 на сто по-високо от средното за страната за 2014 г. Преотстъпване на авансови вноски за 2015 г. не се допуска. След постановяване на положително решение от Европейската комисия министърът на финансите не следва да изготвя индивидуални уведомления за данъчно задължените лица, прилагащи чл. 184, с изключение на тези, извършващи големи инвестиционни проекти по чл. 189.

§ 16. Правото на преотстъпване на данък съгласно чл. 184 във връзка с чл. 189 се прилага до 31 декември 2020 г., в т.ч. за корпоративния данък за 2020 г.”

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 16. В Закона за данъците върху доходите на физическите лица (обн., ДВ, бр. 95 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 52, 64 и 113 от 2007 г., бр. 28, 43 и 106 от 2008 г., бр. 25, 32, 35, 41, 82, 95 и 99 от 2009 г., бр. 16, 49, 94 и 100 от 2010 г., бр. 19, 31, 35, 51 и 99 от 2011 г., бр. 40, 81 и 94 от 2012 г., бр. 23, 66, 100 и 109 от 2013 г., бр. 1, 53, 98, 105 и 107 от 2014 г. и бр. 12, 22 и 61 от 2015 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 13, ал. 1 се създава т. 28:

„28. средствата, получени по програма „Еразъм +“ на Европейския съюз в областта на образованието, обучението, младежта и спорта.“

2. Член 30 се изменя така:

„Чл. 30. Годишната данъчна основа се определя, като облагаемият доход по чл. 29, придобит през данъчната година, се намалява с:

1. вноските, които самоосигуряващото се лице е задължено да прави за данъчната година за своя сметка, а ако лицето не е самоосигуряващо се – с удържаните задължителни осигурителни вноски, които са за негова сметка, по реда на Кодекса за социално осигуряване и Закона за здравното осигуряване;

2. внесените в чужбина задължителни осигурителни вноски, които са за сметка на физическото лице;

3. вноските, които лицето е задължено да прави за данъчната година за своя сметка по реда на чл. 40, ал. 5 от Закона за здравното осигуряване, когато облагаемият доход по чл. 29 се включва при годишното изравняване на осигурителния доход.“

3. Член 34 се изменя така:

„Чл. 34. Годишната данъчна основа за доходи от прехвърляне на права или имущество се определя, като облагаемият доход по чл. 33, придобит през данъчната година, се намалява с вноските, които лицето е задължено да прави за данъчната година за своя сметка по реда на чл. 40, ал. 5 от Закона за здравното осигуряване, когато облагаемият доход по чл. 33 се включва при годишното изравняване на осигурителния доход.“

4. В чл. 38, ал. 9 накрая се добавя „или чл. 24, ал. 2, т. 12“.

5. Създава се чл. 44а:

„Авансов данък за доходи от други източници по чл. 35

Чл. 44а. (1) Паричните доходи по чл. 35 се облагат авансово с данък, когато платецът на дохода е предприятие или самоосигуряващо се лице. Размерът на данъка се изчислява като облагаемият доход по чл. 35 се умножи по данъчна ставка 10 на сто.

(2) Данъкът по ал. 1 се определя и удържа от платеща на дохода при изплащането му.

(3) Когато получател на дохода по чл. 35 е лице с 50 и над 50 на сто намалена работоспособност данък по ал. 1 се дължи, след като облагаемият доход на лицето от всички източници на доход, придобит от началото на данъчната година и подлежащ на облагане с данък върху общата годишна данъчна основа, намален с удържаните или внесените за сметка на лицето задължителни осигурителни вноски, превиши 7920 лв. В тези случаи лицето, придобиващо дохода, удостоверява степента на намалена работоспособност с валидно към датата/датите на изплащане на дохода експертно решение на ТЕЛК/НЕЛК, копие от

което се представя еднократно пред платеща на дохода, когато той е задължен да удържа и да внася данъка.

(4) Данъкът по ал. 1 се внася в сроковете и по реда на чл. 65 и 66."

6. В чл. 45, ал. 7 след думите „изплатените доходи“ се добавя „и удържания данък“.

7. В чл. 65, ал. 12 и 13 думите „чл. 43, ал. 4 и чл. 44, ал. 4“ се заменят с „чл. 43, ал. 4, чл. 44, ал. 4 и чл. 44а, ал. 1“.

8. Навсякъде в закона думата „републиканския“, се заменя с „държавния“.

9. В § 1 от Допълнителните разпоредби т. 27 се изменя така:

„27. „Работодател“ е:

а) всяко местно лице, чуждестранно лице, извършващо дейност чрез място на стопанска дейност или определена база на територията на страната, както и търговско представителство по Закона за насърчаване на инвестициите, което наема физически лица по трудови правоотношения или е страна по договор за предоставяне на персонал от чуждестранно лице;

б) дипломатическо представителство на друга държава, което е избрало да определя, да удържа и да внася данък за доходи от правоотношения по т. 26, сключени с местни физически лица, във връзка с извършваните от него функции в Република България. Изборът се упражнява, като в срок до 31 декември на предходната година представителството уведоми компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите, че желае да удържа и да внася данък по реда на този закон за местния персонал. Изборът се прилага за неопределен брой данъчни години без прекъсване и може да се прекратява, ако в срок до 30 ноември на предходната година дипломатическото представителство писмено уведоми за това компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите."

§ 17. Дипломатическите представителства могат да упражнят правото на избор по § 1, т. 27, буква „б“ от Допълнителните разпоредби на Закона за данъците върху доходите на физическите лица за 2016 г. включително, като уведомят компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите, в срок до 31 януари 2016 г.

§ 18. В Закона за местните данъци и такси (обн., ДВ, бр. 117 от 1997 г.; изм. и доп., бр. 71, 83, 105 и 153 от 1998 г., бр. 103 от 1999 г., бр. 34 и 102 от 2000 г., бр. 109 от 2001 г., бр. 28, 45, 56 и 119 от 2002 г., бр. 84 и 112 от 2003 г., бр. 6, 18, 36, 70 и 106 от 2004 г., бр. 87, 94, 100, 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 36 и 105 от 2006 г., бр. 55 и 110 от 2007 г., бр. 70 и 105 от 2008 г., бр. 12, 19, 41 и 95 от 2009 г., бр. 98 от 2010 г., бр. 19, 28, 31, 35 и 39 от 2011

г.; Решение № 5 от 2012 г. на Конституционния съд – бр. 30 от 2012 г.; изм. и доп., бр. 53, 54 и 102 от 2012 г., бр. 24, 30, 61 и 101 от 2013 г., бр. 105 от 2014 г. и бр. 14, 35 и 37 от 2015 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 10:

а) алинея 1 се изменя така:

„(1) С данък върху недвижимите имоти се облагат разположените на територията на страната сгради и поземлени имоти, включително земеделски земи, в строителните граници на населените места и селищните образувания. Облагат се с данък и поземлените имоти извън строителните граници на населените места, които според подробен устройствен план имат предназначението по чл. 8, т. 1 от Закона за устройство на територията и след промяна на предназначението на земята, когато това се изисква по реда на специален закон.“;

б) алинея 3 се изменя така:

„(3) Не се облагат с данък горите и земеделските земи извън строителните граници, с изключение на застроените земи – за действително застроената площ и прилежащия ѝ терен.“

2. В чл. 24 се създава ал. 7:

„(7) Освобождаването от данък по ал. 1, т. 18 и 19 не се прилага в случаите, в които сградата е получила сертификат с клас на енергопотребление в резултат на предприети мерки за енергийна ефективност, финансирани с публични средства.“

3. В чл. 28:

а) създава се нова ал. 4:

„(4) За недвижимите имоти, придобити през текущата година, данъкът се заплаща в сроковете по ал. 1, а в случаите, в които придобиването е след изтичане на сроковете по ал. 1, данъкът се заплаща в двумесечен срок от датата на придобиването на имота.“;

б) досегашната ал. 4 става ал. 5.

4. В чл. 71а:

а) досегашният текст става ал. 1 и се изменя така:

„(1) Не се събира такса за битови отпадъци за услугите, предоставени на молитвени домове, храмове и манастири, в които се извършва богослужебна дейност от законно регистрираните вероизповедания в страната, заедно с поземлените имоти, върху които са построени.“;

б) създава се ал. 2:

„(2) Освобождаването по ал. 1 е при условие, че имотите не се ползват със стопанска цел, несвързана с пряката им богослужебна дейност.“

5. Създава се чл. 129:

„Чл. 129. (1) За неизпълнение на задълженията по чл. 5а, ал. 1 и 2 кметът на общината се наказва с глоба от 1000 до 5000 лв.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 глобата е в размер от 2000 до 10 000 лв. Повторно е нарушението, извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което лицето е било наказано за същото по вид нарушение.

(3) Актовете за установяване на нарушенията по ал. 1 и 2 се съставят от оправомощени от министъра на финансите длъжностни лица, а наказателните постановления се издават от министъра на финансите.

(4) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.“

§ 19. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм. и доп., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. – бр. 14 от 2014 г.; изм. и доп., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г. и бр. 12, 14, 60 и 61 от 2015 г.), в чл. 107 се правят следните изменения и допълнения:

1. В наименованието накрая се добавя „и регистри“.

2. В ал. 1 след думата „декларация“ се добавя „или въз основа на данните от регистъра по чл. 54, ал. 1 от Закона за местните данъци и такси“.

3. В ал. 3, изречение трето след думите „не е подадена декларация“ се добавя „или в закон не е установено задължение за подаване на декларация“ и се поставя запетая.

§ 20. В Преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДВ, бр. 98 от 2013 г.; изм. и доп., бр. 104 и 109 от 2013 г.) в § 9 думите „31 декември 2015 г.“ се заменят с „31 декември 2018 г.“

§ 21. В Закона за данък върху добавената стойност (обн., ДВ, бр. 63 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 86, 105 и 108 от 2006 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2007 г. – бр. 37 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 41, 52, 59, 108 и 113 от 2007 г., бр. 106 от 2008 г., бр. 12, 23, 74 и 95 от 2009 г., бр. 94 и 100 от

2010 г., бр. 19, 77 и 99 от 2011 г., бр. 54, 94 и 103 от 2012 г., бр. 23, 30, 68, 98, 104 и 109 от 2013 г., бр. 1, 105 и 107 от 2014 г. и бр. 41 от 2015 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 6, ал. 4 се създава т. 3:

„3. отделянето или предоставянето на стока за лично ползване или употреба на данъчно задълженото лице, на собственика, на неговите работници и служители или за цели, различни от независимата икономическа дейност на данъчно задълженото лице, предизвикано от крайна нужда или непреодолима сила.“

2. В чл. 9, ал. 4 се създава т. 5:

„5. предоставянето на услуга за лични нужди на данъчно задълженото лице, на собственика, на неговите работници и служители или за цели, различни от независимата икономическа дейност на данъчно задълженото лице, предизвикано от крайна нужда или непреодолима сила.“

3. В чл. 20:

а) в ал. 1 се създава т. 3:

„3. стоките се изпращат или транспортират от или за сметка на доставчика от територията на страната.“;

б) в ал. 2 се създава т. 3:

„3. транспортът приключва на територията на страната.“

4. В чл. 25:

а) в ал. 3 се създава т. 7:

„7. последния ден от месеца, през който е предоставена услугата по чл. 9, ал. 3, т. 1 и 2;“

б) в ал. 5, изречение първо след думите „при доставки с“ се добавя „периодично или“.

5. В чл. 27:

а) в ал. 2:

аа) създава се ново изречение второ:

„При определяне на сумата на направените преки разходи на използваните стоки, които при нормалната им употреба не се унищожават, се взема предвид разход за изхабяването им като част от данъчната основа, върху която е приспаднат изцяло или частично данъчен кредит, изчислена за всеки данъчен период по линейния метод за период от 5 години от придобиването на движима вещ, съответно за период от 20 години от придобиването на недвижима вещ.“;

бб) създава се изречение трето:

„Разходът за изхабяване при учредено вещно право върху стока се определя за периода, за който е учредено правото, но не повече от съответните години по предходното изречение.“;

вв) досегашното изречение второ става изречение четвърто;

б) създава се ал. 6:

„(6) В случаите по чл. 9, ал. 3, т. 1, когато стоки, които при нормалната им употреба не се унищожават, се използват едновременно и за извършване на независима икономическа дейност при определяне на преките разходи по ал. 2, изречение второ и трето, данъчната основа, върху която е приспаднал изцяло или частично данъчен кредит, се разпределя пропорционално на степента на използване на съответната стока за извършената доставка по предоставяне на услуга за лични нужди на собственика, на работниците и служителите или за цели, различни от независимата икономическа дейност.“

б. В чл. 39 се създава т. 8:

„8. предоставянето на медицинска помощ от лице, упражняващо медицинска професия съгласно Закона за здравето.“

7. В глава четвърта се създава чл. 50а:

„Доставка на стока или услуга за лични нужди

Чл. 50а. Тази глава не се прилага при доставка на стока по чл. 6, ал. 3, т. 1 и 2 или на услуга по чл. 9, ал. 3, т. 1 и 2, когато стоката или услугата се използва за лични нужди на собственика, на свързаните с него лица, на работниците и служителите или на трети лица.“

8. Създава се чл. 70а:

„Ограничения на правото на приспадане на данъчен кредит при използване и за лични нужди

Чл. 70а. (1) При придобиване на леки автомобили, в които броят на местата за сядане без мястото на водача не превишава 8, извън посочените в чл. 70, ал. 1, т. 4, правото на данъчен кредит се ограничава в размер 70/100, когато леките автомобили са предназначени и за лични нужди на собственика, на свързаните с него лица, на работниците и служителите или на трети лица. Съотношението се прилага и за получени стоки или услуги, които са свързани с поддръжката, ремонта, подобрието или експлоатацията на тези леки автомобили.

(2) При придобиване на въздухоплавателни средства, с изключение на тези по чл. 31, т. 1, и на плавателни съдове, които са предназначени и за лични нужди на собственика, на свързаните с него лица, на работниците и служителите или на трети лица, правото на данъчен кредит се ограничава в размер 70/100. Съотношението се прилага и за получени стоки или услуги, които са свързани с поддръжката, ремонта, подобрието

или експлоатацията на въздухоплавателни средства, с изключение на тази по чл. 31, т. 1, и на плавателни съдове.

(3) В случаите по ал. 1 и 2 не се прилагат чл. 9, ал. 3, т. 1 и 2, чл. 73 и чл. 79, ал. 2."

9. В чл. 73, ал. 2 думите „с точност“ се заличават.

10. В чл. 79 се създава ал. 12:

„(12) При доставка на стока по чл. 6, ал. 3, т. 1 и 2 или на услуга по чл. 9, ал. 3, т. 1 и 2, когато стоката или услугата се използва за лични нужди на собственика, на свързаните с него лица, на работниците и на служителите или на трети лица, не е налице основание за прилагане на този член.“

11. В чл. 92, ал. 3 се създава т. 4:

„4. лицето осигурява достъп до железопътната инфраструктура и е усвоило средства по проекти, финансирани по Оперативна програма „Транспорт 2007-2013“, Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура 2014-2020“, Европейска програма „Механизъм Свързана Европа“ и Трансевропейска транспортна мрежа ТЕН-Т, до приключване им.“

12. В чл. 114 ал. 2 се отменя.

13. В чл. 118:

а) в ал. 6 след думите „данъчен склад“ се добавя „или регистриран получател“;

б) алинея 7 се отменя.

14. В глава дванадесета се създава чл. 120а:

„Задължение за подаване на декларация при използване на стока за лични нужди

Чл. 120а. (1) Когато регистрирано лице възнамерява да използва и за лични нужди на собственика, на свързаните с него лица, на работниците и служителите или на трети лица превозни средства и вещни права върху тях с данъчна основа при придобиването над 5000 лева или недвижими вещи и вещни права върху тях, за които е приспаднал изцяло или частично данъчен кредит, лицето е длъжно да подаде декларация за разпределение на направените преки разходи съгласно чл. 27, ал. 6 по методика, която отговаря на предназначението на стоката.

(2) Декларацията по ал. 1 се подава преди да започне използването за лични нужди по електронен път при условията и по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс в компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите.

(3) Регистрираното лице може да представи нова декларация по ал. 1 след изтичането на 6 месеца считано от месеца, следващ месеца на подаване на предходната декларация.“

15. В чл. 156, ал. 3, т. 2 накрая се добавя „или лева в българска банка или клон на чуждестранна банка в Република България“.

16. В чл. 159е се създава ал. 5:

„(5) Надвнесен данък от лице, регистрирано на основание чл. 154 или за прилагане на режим в Съюза или режим извън Съюза в друга държава членка, се възстановява по банкова сметка, различна от сметка в българска банка или клон на чуждестранна банка в Република България, като всички банкови такси във връзка с възстановяването на данъка, както и с обмяната на валутата са за сметка на лицето.“

17. В чл. 175, ал. 3 се създава т. 6:

„6. методика за разпределение на направените преки разходи по чл. 120а.“

18. Създава се чл. 176в:

„Злоупотреби при използване на стока за лични нужди

Чл. 176в. (1) Когато регистрирано лице не е изпълнило задълженията си по чл. 120а, се смята, че съответната стока е използвана и се използва само и единствено за лични нужди.

(2) Ако регистрираното лице не начислява данък в съответствие с методиката по чл. 120а, се смята, че съответната стока е използвана и се използва само и единствено за лични нужди на лицето, на свързаните с него лица, на работниците и служителите или на трети лица.

(3) В случаите по ал. 1 и 2 регистрираното лице дължи данък от датата на придобиването на стоката.“

19. В чл. 180:

а) в ал. 1 се създава изречение второ:

„При повторно нарушение размерът на глобата или имуществената санкция е в двоен размер на неначисления данък, но не по-малко от 2000 лв.“;

б) алинеи 3 и 4 се изменят така:

„(3) При нарушение по ал. 1, когато регистрираното лице е начислило данъка в срок до шест месеца от края на месеца, в който данъкът е следвало да бъде начислен, глобата, съответно имуществената санкция, е в размер 5 на сто от данъка, но не по-малко от 200 лв., а при повторно нарушение – не по-малко от 400 лв.

(4) При нарушение по ал. 1, когато регистрираното лице е начислило данъка след срока по ал. 3, но не по-късно от осемнадесет месеца от края на месеца, в който данъкът е следвало да бъде начислен, глобата, съответно имуществената санкция, е в размер 10 на сто от данъка, но не по-малко от 400 лв., а при повторно нарушение – не по-малко от 800 лв.“

20. Член 182 се изменя така:

„Чл. 182. (1) Извън случаите по чл. 180 регистрирано лице, което не издаде данъчен документ или не отрази издадения или получения данъчен документ в отчетните регистри за съответния данъчен период, се наказва с глоба – за физическите лица, които не са търговци, или с имуществена санкция – за юридическите лица и едноличните търговци, в размер от 200 до 500 лв.

(2) При нарушение по ал. 1, когато регистрираното лице е издало или отразило издадения или получен данъчен документ в отчетните регистри в срок до шест месеца от края на месеца, в който документът е следвало да бъде издаден или отразен, глобата, съответно имуществената санкция, е в размер 200 лв.“

21. В § 1 от Допълнителните разпоредби:

а) в т. 18 изречение първо се изменя така:

„Лек автомобил по чл. 70“ е лек автомобил по смисъла на § 6, т. 12, буква „а“ от Допълнителните разпоредби на Закона за движението по пътищата, в който броят на местата за сядане без мястото на водача не превишава 5.“;

б) в т. 49 навсякъде след думите „чл. 23“ се добавя „и чл. 120“;

в) точка 68 се отменя.

22. В § 32 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност (ДВ, бр. 105 от 2014 г.), в основния текст думата „лицето“ се заменя с „лице, регистрирано за прилагане на режим в Съюза“.

§ 22. (1) Когато използването на превозни средства и вещни права върху тях с данъчна основа при придобиването над 5000 лева или недвижими вещи и вещни права върху тях, за които е приспаднал изцяло или частично данъчен кредит, за лични нужди на собственика, на свързаните с него лица, на работниците и служителите или на трети лица, е започнало преди влизането в сила на този закон, лицето прилага чл. 120а, ал. 1 от Закона за данък върху добавената стойност, като подава декларация за разпределение на направените преки разходи съгласно чл. 27, ал. 6 по методика, която отговаря на предназначението на стоката, в срок до 29 февруари 2016 г. включително. Декларацията се подава по реда на чл. 120а, ал. 2.

(2) Когато регистрираното лице не изпълни задължението си по ал. 1 или не начислява данък в съответствие с методиката по чл. 120а, ал. 1 от Закона за данък върху добавената стойност, се смята, че стоката е използвана и се използва само и

единствено за лични нужди на лицето или на свързаните с него лица, на работниците и служителите или на трети лица.

§ 23. В шестмесечен срок от влизането в сила на закона лицата, ползващи режима по чл. 118, ал. 7 от Закона за данък върху добавената стойност, привеждат дейността си в съответствие с изискванията на чл. 118 от същия закон.

§ 24. В Закона за ограничаване на плащанията в брой (обн., ДВ, бр. 16 от 2011 г.; изм. и доп., бр. 109 от 2013 г. и бр. 98 и 107 от 2014 г.), в чл. 3 навсякъде числото „15 000“ се заменя с „5000“.

§ 25. Законът влиза в сила от 1 януари 2016 г. с изключение на § 21, т. 8 и т. 21, буква „а“, които влизат в сила след постановяване на положително Решение за изпълнение на Съвета за разрешаване на Република България да прилага специална мярка за дерогация от чл. 26, параграф 1, буква „а“ и чл. 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност.

Законът е приет от 43-ото Народно събрание на 2015 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Цецка Цачева)

М О Т И В И

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО) е изготвен във връзка с необходимостта от хармонизиране и привеждане в съответствие на националното данъчно законодателство с изискванията на европейските директиви в областта на прякото облагане, както и привеждане в съответствие на текстовете на закона, наложени в процеса на нотификация на данъчната мярка, представляваща държавна помощ за регионално развитие.

Във връзка с това са направени следните предложения за промяна:

1. Предложения за изменение и допълнение на ЗКПО във връзка с необходимостта от транспониране на изисквания на Директива 2014/86/ЕС на Съвета от 8 юли 2014 година за изменение на Директива 2011/96/ЕС относно общата система за данъчно облагане на дружества майки и дъщерни дружества от различни държави членки и Директива (ЕС) 2015/121 на Съвета от 27 януари 2015 година за изменение на Директива 2011/96/ЕС относно общата система за данъчно облагане на дружества майки и дъщерни дружества от различни държави членки.

Двете изменящи директиви са приети в резултат на изпълнението на заложените мерки в Плана за действие за укрепване на борбата срещу данъчните измами и укриването на данъци, приет от Европейската Комисия (ЕК) на 6 декември 2012 г., и във връзка с изпълнение на Препоръката относно агресивното данъчно облагане.

Действащата Директива 2011/96/ЕС на Съвета освобождава от данък, удържан при източника, дивидентите и другите форми на печалби, платени от дъщерни дружества на техните дружества майки, и предотвратява двойното данъчно облагане на тези доходи на равнището на дружеството майка, като задължава държавите членки да освободят от данъчно облагане (или да предоставят данъчен кредит за облагането в чужбина) разпределената печалба с произход от дъщерни предприятия, установени в други държави членки.

С цел избягване на случаи на двойно данъчно необлагане, произтичащи от различията в данъчното третиране на разпределените печалби в различните държави членки държавата членка на дружеството майка не следва да позволява освобождаването от данък, прилагано към получени разпределени печалби, доколкото тези печалби подлежат на приспадане от дъщерното дружество на дружеството майка, установено в друга

държава членка. С тази цел е и приетото изменение в чл. 4 на Директива 2011/96/ЕС, направено с Директива 2014/86/ЕС, което се въвежда и в българското национално законодателство с предложеното допълнение в разпоредбите на ЗКПО, регламентиращи случаите на освобождаване от облагане на приходи от разпределени дивиденди от чуждестранни лица, които са местни лица за данъчни цели на държава – членка на ЕС, или на друга държава – страна по Споразумението за Европейско икономическо пространство.

С разпоредбите на Директива 2015/121/ЕС е въведено задължение за държавите членки за прилагане на минимално общо правило за борба със злоупотребите по отношение на разпределението на печалби. Българското данъчно законодателство съдържа обща разпоредба за отклонение от данъчно облагане, която е с по-широк обхват от тази в директивата, а именно чл. 16 на ЗКПО, поради което конкретни допълнения в текстовете на ЗКПО не са необходими.

2. Промени, налагани от правото на ЕС в областта на държавните помощи, които са необходими, за да бъде одобрено данъчното облекчение, представляващо държавна помощ за регионално развитие.

След изтичане срока на действие на схемата за държавна помощ под формата на данъчно облекчение по чл. 184 във връзка с чл. 189 от ЗКПО беше предприета процедура по нотифициране на нова схема за държавна помощ, с която да се запази същността на данъчното облекчение, действало до 31 декември 2013 г., и да се прилага през новия програмен период.

Целта на схемата за държавна помощ е насърчаване на инвестициите за производствена дейност в общини с безработица със или над 25 на сто по-висока от средната за страната, както и намаляване на безработицата в тези общини чрез осигуряване на определена заетост.

В насоките за предходния период 2007–2013 г. изрично е предвидено, че подпомагане по схеми за помощ се допуска само при условие, че бенефициерът е подал молба за отпускане на помощ, и след това органът, отговарящ за администрирането на помощта, е потвърдил писмено. Изключение от тези правила са случаите на одобрени данъчни схеми за помощ, при които данъчното облекчение или намаление за съответните разходи се предоставя автоматично без субективна преценка от страна на властите.

В новите насоки такова изрично изключение не е предвидено, като от разписаните текстове в Насоките за регионалната помощ за периода 2014–2020 г. (Насоките) и от формуляра, който се попълва при нотификация на схемата, не беше напълно ясно конкретното третиране за данъчните схеми и не ставаше ясно следва ли да е налице изрична разпоредба за предварително писмено одобряване от страна на отпускателя

помощта орган, или е налице възможност за отпускане на помощ по досегашния ред, т.е. автоматично данъчно облекчение и последваща проверка. Поради това и предвид действалата до този момент схема за държавна помощ Министерството на финансите нотифицира автоматична схема за помощ. Във връзка с изпратените документи ЕК започна процедура по допълнително разглеждане на нотифицираната данъчна схема, в хода на която категорично официално заяви, че автоматична схема за държавна помощ не би могла да бъде одобрена по Насоките.

В отговор на получено писмо Министерството на финансите потвърди продължаване на нотификацията на SA. 39869 (2014/N) – BG – Схема за освобождаване от корпоративен данък съгласно член 184 от ЗКПО и разглеждането ѝ съгласно Насоките, което означава ангажимент за премахване на автоматичния характер на схемата и необходимост от индивидуално разглеждане на всеки инвестиционен проект и предварително одобрение на проект за първоначална инвестиция.

Във връзка с премахване на автоматичния характер на схемата за държавна помощ е подготвен проект на промени, който е изпратен на ЕК, и е дадена предварителна оценка, че по този начин подготвената схема за държавна помощ отговаря на изискванията на ЕК съгласно Насоките.

Във връзка с това пълното привеждане в съответствие с Насоките доведе до необходимост от следните промени:

Въвеждат се четири типа условия, които следва да се спазват от всяко данъчно задължено лице, което би искало да прилага данъчното облекчение, представляващо държавна помощ:

- общи условия;
- условия, които оказват влияние върху размера и интензитета на помощта;
- условия, свързани с приемливите разходи, първоначалната инвестиция и активите, които са част от нея;
- допълнителни условия, в случаите когато първоначалната инвестиция е част от голям инвестиционен проект или единен инвестиционен проект.

Новите изисквания, които са включени в общите условия, са:

- въвежда се формуляр за кандидатстване за помощ по образец, който данъчно задълженото лице следва да подаде най-късно преди започване изпълнението на проекта за първоначална инвестиция до изпълнителния директор на Българската агенция за инвестиции;

- за да може да ползва данъчното облекчение, данъчно задълженото лице следва да е получило разрешение от Българската агенция за инвестиции чрез заповед; със заповедта се потвърждава, че помощта има необходимия стимулиращ ефект и изрично се вписва максимален размер и интензитет на помощта;

- редът за издаване на заповедта ще бъде определен с наредба на министъра на финансите и министъра на икономиката.

Нови изисквания, които са включени в условията, които оказват влияние върху размера и интензитета на помощта:

- размерът на определената в заповедта помощ не може да се надвишава независимо от спазване на интензитета на помощта;

- намаляването на размера на приемливите разходи за съответната първоначална инвестиция в хода на изпълнение на инвестицията не може да доведе до надвишаване на вече определения в заповедта интензитет;

- за да бъде одобрен проект за първоначална инвестиция на големи предприятия, размерът на помощта е необходимо да съответства на нетните допълнителни разходи за реализиране на първоначалната инвестиция в съответната община, в сравнение със съпоставителния сценарий без помощ.

Нови изисквания, които са включени в условията, които са свързани с приемливите разходи, първоначалната инвестиция и активите, които са част от нея:

- променя се срокът за изпълнение на първоначалната инвестиция, като същата е необходимо да бъде извършена в срок до 4 календарни години, в т.ч. годината на получаване на заповедта;

- променя се изискването, което предвижда за определена първоначална инвестиция необходимост приемливите разходи да надвишават с поне 200 на сто, не данъчната, а балансовата стойност на активите, които се използват повторно към 31 декември на годината, преди започването на изпълнението на първоначалната инвестиция;

- стойността на приемливите разходи за активи, включени в първоначална инвестиция, свързана със съществена промяна в общия производствен процес, трябва да превишава сумата на счетоводните разходи за амортизации на активите, свързани с дейностите, които ще бъдат модернизирани, за предходните три отчетни периода.

За целите на последните две условия се препраща към стойностите, които са определени съгласно приложимото счетоводно законодателство.

Нови изисквания, които са включени в допълнителните условия, в случаите когато първоначалната инвестиция е част от голям инвестиционен проект или от единен инвестиционен проект:

- предвидена е промяна, съгласно която за случаите на голям инвестиционен проект, за който е необходимо положително решение от ЕК, общата стойност на помощта, над която е необходимо такова решение, да се определя на равнище група;

- новите насоки изискват въвеждане на понятието единен инвестиционен проект, като във връзка с такъв проект се въвежда ограничение, съгласно което, когато помощ се предоставя на данъчно задължено лице за инвестиция, считана за част от единен инвестиционен проект, помощта трябва да бъде намалена за приемливите разходи, надвишаващи 50 милиона евро.

Въвеждат се някои нови понятия, както и промяна на същността на някои вече съществуващи понятия.

Във връзка с изискванията на Насоките и правилното прилагане на схемата за държавна помощ са въведени понятията „започване изпълнението на проекта“, „стоманодобив“, „производство на синтетични влакна“, „равнище група“, „единен инвестиционен проект“, „транспорт“, „летища“, „производствен обект“ за целите на определянето за първоначална инвестиция.

Определянето за първоначална инвестиция е приведено в съответствие на Насоките, като освен това в закона за целите на схемата са променени и определенията за „дата на предоставяне на помощта“ и „големи предприятия“. По отношение на определянето на понятието „големи предприятия“ следва да се има предвид, че независимо от двете направени препратки определянето за големи предприятия е едно и също по своята същност. Предложеният вид се налага поради различните препратки в законодателните актове на ЕС, касаещи двете държавни помощи, и това, че за държавната помощ за земеделски стопани вече е налице разписка с окончателния идентификационен номер на помощта от ЕК.

Както е посочено и по-горе, Насоките изискват въвеждане на понятието „равнище група“. В равнище група, за целите на данъчното облекчение, е предвидено да попадат лицата, попадащи в едно от взаимоотношенията по § 1, т. 4 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

Във връзка с това определянето на равнище група ще се изисква за целите на:

- допустимост на ДЗЛ, които имат право да прилагат данъчното облекчение; изискването за незакриване на същата или подобна производствена дейност в държава – членка на Европейския съюз, или в друга държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, две години преди датата на подаване на формуляр за кандидатстване за помощ или ако към момента на неговото подаване възнамеряват да затворят такава производствена дейност в срок две години, след като приключи първоначалната инвестиция, за която ще се преотстъпва корпоративен данък, ще се изследва на равнище група;

- за целите на определяне на стойността на голям инвестиционен проект;

- за целите на определяне на допустимата помощ в случаите на единен инвестиционен проект.

По настояване на ЕК и независимо от свързаните текстове и дадените определения в разпоредбите, касаещи данъчно задължени лица, които изобщо могат да се ползват от данъчното облекчение, изрично са изключени отраслите транспорт, енергетика, първично производство, преработка и предлагане на пазара на селскостопански продукти.

Направени са и някои други промени, свързани с прецизиране на разпоредбите на закона с новата схема.

По отношение на влизане в сила на схемата за помощ следва да се има предвид, че схемата за държавна помощ е одобрена от Европейската комисия и предстои публикуването ѝ в „Официален вестник“ на Европейския съюз. Решението на ЕК се основава на проекта на текстове на разпоредби, включени в представения законопроект, одобрени от ЕК към момента на приемане на решението. Всяка промяна в текста на схемата за държавна помощ предполага уведомяване на ЕК и получаване на решение за изменение на схемата за държавна помощ. Във връзка с това ЕК изрично е вписала задължението за уведомяване за всички планове за изменение на вече одобрената схема.

Съгласно одобрената схема се предвижда преходен период за 2015 г., съгласно който корпоративният данък за 2015 г. по това данъчно облекчение ще се преотстъпва, в случай че е подаден формуляр за кандидатстване в срок от 1 януари 2016 г. до 29 февруари 2016 г. и е налице одобрение от страна на Българската агенция за инвестиции до 31 март 2016 г. При подаване на формуляра за кандидатстване за прилагане на данъчното облекчение за 2015 г. ще се прилага списъкът на общините с равнище на безработица със или над 25 на сто по-високо от средното за страната за 2014 г. Преотстъпване на авансови вноски за 2015 г. няма да се допуска.

Преходният период е предвиден по този начин с цел:

- данъчно задължените лица да се запознаят с направените промени и да имат възможност да подготвят своите документи за кандидатстване;
- да е налице време, в което Българската агенция за инвестиции да оцени подадените формуляри за кандидатстване.

Предложените промени са направени предвид изричната санкция от ЕК за промяна по отношение на автоматичния характер на схемата. Следва да се има предвид, че прилагането на данъчното облекчение, представляващо държавната помощ за регионално развитие, в това число условията, които следва да бъдат спазвани съгласно Насоките, и условията, при които може да бъде прилагано данъчното облекчение, са тези, включени в законопроекта и одобрени с решението на ЕК.

3. Промяна в определението за „юрисдикции с преференциален данъчен режим“

През последните няколко години са предприети множество инициативи както от Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) и правителствата на страните от Г-20, така и от ЕС за борба с укриването и невнасянето на данъци и схемите за агресивно данъчно планиране и отклонение

от данъчно облагане, използвани за прехвърляне на печалби в юрисдикции с преференциален данъчен режим.

Един от основните инструменти за повишаване ефективността и ефикасността за предотвратяване укриването на данъци е автоматичният обмен на информация за данъчни цели. Значението на автоматичния обмен на информация като средство за борба с трансграничните случаи на укриване на данъци и отклонение от данъчно облагане е признато и на международно равнище в рамките на форумите на Г-20 (Group of Twenty Finance Ministers and Central Bank Governors) и Г-8.

Инициативите, предприети от ОИСР – Конвенцията за взаимно сътрудничество по данъчни въпроси, Многостранното споразумение между компетентните органи за автоматичен обмен на информация за финансови сметки, в основата на което е Единният световен стандарт за автоматичен обмен на финансова информация и Глобалният форум за прозрачност и обмен на информация, са за повишаване прозрачността на данъчните системи, стимулиране обмена на информация за данъчни цели между държавите, насърчаване разкриването на информация от юрисдикции с преференциален данъчен режим и силно противодействие на юрисдикциите с преференциален данъчен режим чрез блокиране на възможностите на данъкоплатците за избягване плащането на данъци.

Едновременно с това ЕС е разработил обширен набор от инструменти, за да се подобри способността на държавите членки за борба с укриването на данъци и отклонението от данъчно облагане, който включва: законодателни актове на ЕС (в областта на подобряване на прозрачността, обмена на информация и административното сътрудничество); координирани действия, препоръчани на държавите членки по отношение на агресивното данъчно планиране и юрисдикциите с преференциален данъчен режим; специфични препоръки към отделните държави за засилване на борбата срещу укриването на данъци и отклонението от данъчно облагане, като част от европейския семестър на икономическо управление.

През 2012 г. ЕК е представила две препоръки – СОМ (2012) 8806 и СОМ (2012) 8805 – относно мерки за справяне с агресивното данъчно планиране и за насърчаване на трети държави да прилагат минималните стандарти за добро управление в областта на данъчното облагане, с цел – като следваща стъпка – да се изгради общ подход за идентифициране и третиране на юрисдикциите с преференциален данъчен режим, което ще засили позицията на ЕС при взаимоотношенията с тях.

През 2015 г. от Комисията е публикуван общ за ЕС списък на юрисдикциите с преференциален данъчен режим, съставен въз основа на националните списъци на отделните държави членки. В общия списък на ЕС са включени тези трети държави, които фигурират в списъците на най-малко 10 държави членки.

Във връзка с гореизложените международни и европейски инициативи и необходимостта списъкът на юрисдикциите с преференциален данъчен режим да бъде съобразен с препоръките на Европейската комисия и инициативите за сключване на споразумения за автоматичен обмен на информация между ЕС и трети страни се предлага в закона да се формулират ясни критерии, на базата на които се определят държавите/териториите, които са юрисдикции с преференциален данъчен режим. От обхвата на юрисдикциите с преференциален данъчен режим се изключват държавите – членки на ЕС, както и тези, които обменят информация на основата на Директива 2011/16/ЕС на Съвета от 15 февруари 2011 г. относно административното сътрудничество в областта на данъчното облагане, като се предлагат следните критерии:

1. няма влязла в сила спогодба за избягване на двойното данъчно облагане между Република България и съответната държава/територия или влязло в сила споразумение за обмен на информация при поискване между Република България или Европейския съюз и съответната държава/територия;

2. налице е влязла в сила спогодба за избягване на двойното данъчно облагане между Република България и съответната държава/територия или влязло в сила споразумение за автоматичен обмен на информация между Република България или Европейския съюз и съответната държава/територия, но съответната държава/територия отказва или не е в състояние да обменя информация;

3. дължимият подоходен или корпоративен данък или заместващите ги данъци върху доходите по чл. 12, ал. 9 или по чл. 8, ал. 11 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица, които чуждестранното лице е реализирало или ще реализира, е с повече от 60 на сто по-нисък от подоходния или корпоративния данък върху тези доходи в Република България.

Списъкът на държавите/териториите, които отговарят на законовите условия за юрисдикциите с преференциален данъчен режим, ще се утвърждава със заповед на министъра на финансите и ще се обнародва в „Държавен вестник“.

Следва да се отбележи, че подобен на предложението със законопроекта подход – в закон да бъдат определени критериите за юрисдикциите с преференциален данъчен режим, а списъкът да се определя с подзаконов нормативен или административен акт на база законовите критерии, се прилага от други държави – членки на ЕС. В Работен документ (DOC: Platform/11/2014/EN) е отразен извършеният преглед от Европейската комисия по Препоръка COM (2012) 8805 относно мерките за насърчаване на трети държави да прилагат минималните стандарти за добро управление в областта на данъчното облагане.

В т. 1.2.3 от Работния документ „Актуализиране на списъците“ е посочено, че само за една държава членка – България – процесът на актуализация е свързан със

законодателни изменения, докато при другите държави членки (15 държави) този процес е свързан с промяна на подзаконовни нормативни и административни актове (решения, постановления, наредби и др.).

Предложената промяна, с която националното законодателство се привежда в съответствие с изискванията на европейската директива, ще окаже положителен ефект върху предотвратяване случаите на двойно данъчно необлагане, произтичащо от различията в данъчното третиране на разпределените печалби в различните държави членки, използвано от мултинационалните компании в схеми за агресивно данъчно планиране.

Предложението за промяна в схемата за държавна помощ под формата на данъчно облекчение ще окаже положително въздействие върху инвестиционната активност и заетостта, което ще се отрази благоприятно на икономиката на страната като цяло.

В Преходните и заключителните разпоредби на законопроекта са предложени промени в Закона за данъците върху доходите на физическите лица, Закона за местните данъци и такси, Закона за данък върху добавената стойност, Данъчно-осигурителния процесуален кодекс и в Закона за ограничаване на плащанията в брой.

В Закона за данъците върху доходите на физическите лица (ЗДДФЛ) :

В Закона за данъците върху доходите на физическите лица са предложени следните промени:

1. Предоставяне на възможност на дипломатическите представителства в България да удържат и да внасят данък за доходите от трудови правоотношения на местните физически лица, които работят при тях.

Съгласно действащото законодателство дипломатическите представителства не са работодател по смисъла на § 1, т. 27 от Допълнителните разпоредби на ЗДДФЛ и съответно не са задължени да удържат и да внасят данък за доходите от трудови правоотношения, изплатени на българския персонал, тъй като Виенската конвенция за дипломатическите отношения им вменява ангажименти единствено за целите на социалното осигуряване. Поради тази причина местните физически лица, които получават доходи по трудови правоотношения от дипломатическите представителства на територията на Република България, трябва сами да определят и да внасят дължимия от тях данък.

Към настоящия момент съгласно законовите разпоредби единствената възможност е с подаване на годишна данъчна декларация по чл. 50 от ЗДДФЛ, което изключително затруднява физическите лица, независимо от факта, че през годината са получили доходи единствено от трудови правоотношения.

С цел облекчаване на местните физически лица, които са в трудови правоотношения с дипломатическите представителства, се предвижда възможност (не задължение) данъкът да се удържа и внася от дипломатическото представителство.

2. Ред за авансово облагане на доходите от други източници

Доходите със случаен и нерегулярен характер (обезщетения за пропуснати ползи и неустойки с такъв характер, парични и предметни награди от игри, от състезания и конкурси, които не са предоставени от работодател или възложител; лихви, които не се облагат с окончателен данък и т.н.) по чл. 35 от ЗДДФЛ се облагат само годишно съгласно действащата разпоредба на закона, като дължимият данък се определя от физическото лице с подаване на годишна данъчна декларация по чл. 50 от ЗДДФЛ. При сравнителен анализ на данните между годишната данъчна декларация и данните от справка от платците на доходите за 2014 г. е установено, че значителен брой физически лица – получатели на такива доходи – не са ги декларирали и обложили по установения в закона ред. С предложената промяна ще се намали възможността за недеклариране и необлагане на случайните и нерегулярни доходи по смисъла на чл. 35 от закона.

3. Възможност за приспадане на задължителните здравноосигурителни вноски по чл. 40, ал. 5 от Закона за здравното осигуряване (ЗЗО)

С проекта се предвижда възможност за приспадане на задължителните здравноосигурителни вноски по чл. 40, ал. 5 от Закона за здравното осигуряване (ЗЗО) за всички доходи, които се вземат предвид при определянето на окончателния размер на осигурителния доход с цел максимално хармонизиране на данъчния закон с осигурителното законодателство, както и предотвратяването на противоречива практика по прилагането на законовите разпоредби.

4. Данъчно облекчение за програма „Еразъм +“

Предложено е към необлагаемите доходи по чл. 13 от закона да се добавят средствата, получени по програма „Еразъм +“ на Европейския съюз за подпомагане на студентската, преподавателската и административната мобилност. Програма „Еразъм +“ на Европейския съюз за студентски обмен с цел обучение и стаж в чужбина оказва подкрепа в постигането на модерно висше образование, поддържащо по-тесни връзки между академичните институции и работодателите. Програмата „Еразъм +“ е част от стратегията за борба с младежката безработица в Европейския съюз и подпомага усилията на участващите държави да оползотворяват ефективно потенциала на европейския човешки талант и социален капитал, като утвърждава принципа на учене през целия живот посредством предоставяне на подкрепа за формално, неформално и самостоятелно учене във всички области на образованието, обучението и младежта.

Едновременно с това програмата е насочена в подкрепа на академичната мобилност и гарантира ефективно взаимодействие между всички сектори в областта на образованието, обучението, младежта и спорта. Целта е изграждането на стабилни партньорства между образованието и бизнеса, насърчаване на иновациите и заетостта, като специално се акцентира върху борбата с младежката безработица.

Едновременно с това, в Регламент (ЕС) № 1288/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 година за създаване на „Еразъм +“ – програма на Съюза в областта на образованието, обучението, младежта и спорта се посочва, че с цел насърчаване на достъпа до програмата, безвъзмездните средства, предоставяни в подкрепа на мобилността на физически лица, следва да бъдат съобразени с издръжката за живот в приемащата държава. Посочено е и че „в съответствие с националното право, държавите членки следва също така да бъдат насърчавани да освобождават тези средства от всякакви данъци и социални плащания“.

Предвид ангажиментите на страната за осигуряване на адекватни условия за академична мобилност и посоченото в цитирания Регламент е предложената промяна в закона.

В Закона за местните данъци и такси (ЗМДТ) :

С предложените промени в Закона за местните данъци и такси се цели улесняване практическото прилагане на закона.

С проекта се предлага промяна в чл. 10, съгласно която поземлените имоти в строителните граници на населените места, които са със статут на земеделска земя и не е променено предназначението им от техните собственици, да бъдат включени в обхвата на облагаемите с данък имоти. Предложението е с цел, от една страна, да се предотврати възможността за отклонение от данъчно облагане, а от друга страна, да се осигури равнопоставеност на лицата, които са променили предназначението на земеделските земи, попадащи в строителните граници на населените места и селищните образувания.

Предложена е промяна в данъчното облекчение по чл. 24, ал. 1, т. 18 и 19. Съгласно действащите разпоредби от данък върху недвижимите имоти се освобождават сградите, получили сертификати с клас на енергопотребление „В“, „С“ и „D“, издадени по реда на Закона за енергийната ефективност и наредбата по чл. 25 от Закона за енергийната ефективност.

Основната цел на данъчното облекчение по чл. 24, ал. 1, т. 18 и 19 е повишаване на енергийната ефективност чрез подобряване на енергийните характеристики на сградите, въведени в експлоатация преди 1 януари 1990 г., съответно преди 1 януари 2005 г.

В резултат на обновяването на многофамилните жилищни сгради с публични средства по Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради сградите ще получат сертификат с клас за енергопотребление по Закона за енергийната ефективност.

Следва да се отбележи, че действащите разпоредби на чл. 24, ал. 1, т. 18 и 19 от ЗМДТ предоставят възможност данъчното облекчение за енергийна ефективност да се ползва и от лица, собственици на обновени многофамилни жилищни сгради, обновяването на които е реализирано с публични средства, като е налице по-благоприятен данъчен режим за тези лица, в сравнение с лицата, които обновяват жилищните си сгради със собствени средства.

За сградите, получили сертификат за енергийна ефективност като резултат от обновяването им с публични средства, не следва да прилага данъчното облекчение по чл. 24, ал. 1 т. 18 и 19 от Закона за местните данъци и такси, тъй като за лицата, собственици на обновените многофамилни жилищни сгради, ще е налице двойна преференция – получаване на безвъзмездно финансиране с източник публични средства по програмата и освобождаване от облагане с данък върху недвижимите имоти.

С цел да се предотврати възможността за получаване на двойна преференция от лицата, собственици на обновени многофамилни жилищни сгради с публични средства, и за постигане на равнопоставеност с лицата, които обновяват жилищните си сгради със собствени средства, се предлага данъчното облекчение да не се прилага за сгради, които са получили сертификат за енергийна ефективност в резултат на предоставени публични средства по Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради.

С предложената промяна ще се постигне баланс между интересите на държавата, общините и гражданите при съблюдаване на принципите за равнопоставеност, неутралност и справедливост при облагането с данъци.

С проекта е предложена промяна по отношение заплащането на данък върху недвижимите имоти, придобити след крайния срок за плащане на втората вноска – 31 октомври на текущата година, с което се отстранява съществуваща празнота в закона.

Друго предложение е свързано с прецизиране на разпоредбата в чл. 71а относно освобождаване от такса за битови отпадъци както на храмовете, молитвените домове и манастирите, така и на поземлените имоти, върху които са построени – собственост на законно регистрираните вероизповедания в страната, като освобождаването от такса е при условие, че имотите не се ползват със стопанска цел, която не е свързана с пряката им богослужебна дейност. Промяната е във връзка с неправилното тълкуване и прилагане на закона.

Предвижда се въвеждането на административнонаказателна разпоредба, съгласно която при непредоставяне на ежедневна информация от общините на Министерството на финансите по електронен път, да се налага санкция на кмета на съответната община от министъра на финансите. Непредоставянето на информация от общините води до нарушаване на функционирането на Националната база данни за местни данъци и такси.

Информацията от Националната база данни се използва за изготвянето на анализи и прогнози по местните данъци, за усъвършенстване на законодателството, за създаване на единна методология и практика по прилагането на Закона за местните данъци и такси, както и възможност за лицата, които имат издаден персонален идентификационен код (ПИК) от Националната агенция за приходите да проверяват състоянието на данъчната си сметка за местни данъци и такси – задължения, плащания, непогасени задължения и други.

В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК) :

В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс се предвижда промяна, съгласно която данъчни задължения по ЗМДТ да могат да се установяват с акт за установяване на задължението както на база подадена от задълженото лице декларация, така и на базата на данни от регистъра по чл. 54, ал. 1 от ЗМДТ. Промяната е във връзка с въведения от 1 януари 2015 г. нов режим по отношение декларирането и определянето на данъка върху превозните средства.

Промени, свързани с удължаване на срока на прилагане на механизма за обратно начисляване на ДДС при доставки на зърнени и технически култури

С Директива 2013/43/ЕС на Съвета от 22 юли 2013 година за изменение на Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ДДС Директивата) по отношение на незадължително и временно прилагане на механизма за обратно начисляване във връзка с доставки на някои стоки и услуги, при които съществува риск от измами, са приети промени в член 199а, параграф 1 от Директива 2006/112/ЕО, съгласно които държавите членки могат да предвидят до 31 декември 2018 г. и за минимален срок от две години лицето – платец на ДДС – да е данъчнозадълженото лице, за което се извършват определени доставки, като обхватът на доставките е разширен и в него са включени доставки на зърнени храни и индустриални култури, в т.ч. маслодайни семена и захарно цвекло, които обикновено не се използват в непреработен вид за крайно потребление (член 199а, параграф 1, буква „и“ от директивата).

С проекта се предлага удължаване на срока за прилагане на механизма за обратно начисляване на ДДС при доставки на

зърнени и технически култури в максимално допустимия времеви обхват съгласно разпоредбата на член 199а от ДДС Директивата – 31 декември 2018 г.

Въведеният механизъм за обратно начисляване на ДДС, от една страна, е ефективен инструмент за предотвратяване на организираните ДДС измами със зърнени и технически култури с участието на несъществуващи икономически оператори (липсващи търговци), а от друга страна, води до намаляване на нелоялната конкуренция, тъй като се ограничава възможността нелоялните икономически оператори да получават данъчно предимство от укриването и невнасянето на ДДС. Механизмът представлява и предпазна мярка за коректните икономически оператори от случайни сделки с некоректни доставчици, участващи в схеми за данъчни измами.

Досегашният опит показва, че механизмът за обратно начисляване на ДДС представлява ефективен инструмент за противодействие и борба с данъчните измами с ДДС за определени категории стоки.

От 1 януари 2007 г. в България е въведен механизъм за обратно начисляване на ДДС при доставки, свързани с отпадъци и вторични суровини и с услуги за тяхното оползотворяване, на основание член 199, параграф 1 от ДДС Директивата.

Преди въвеждането на механизма за този вид доставки бяха констатирани най-сложните и в най-голям размер данъчни измами с данък върху добавената стойност.

По подобен начин преди въвеждането на механизма за обратно начисляване на ДДС при доставки на зърнени и технически култури анализът на данъчните измами показваше, че зърнените и техническите култури са със значителен дял в групата стоки, които се използват в схеми за данъчни измами с ДДС. За този вид данъчни измами бяха констатирани две изключително негативни тенденции: значително намаляване на бюджетните приходи и увеличаване броя на лицата, участващи в схемите за данъчни измами.

След въвеждането на механизма на обратно начисляване на ДДС в краткосрочен план се наблюдава значителен и траен спад на нивото на данъчните измами с ДДС при доставките на зърнени и технически култури.

В Закона за данък върху добавената стойност (ЗДДС) :

Направените предложения за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност (ЗДДС) са във връзка с необходимостта от прецизиране на разпоредби, които създават затруднения при практическото прилагане на закона, както и с хармонизиране на българското данъчно законодателство с изискванията на европейските директиви и решения на Съда на Европейския съюз в областта на косвеното облагане.

1. Промени, свързани с Директива 2008/8/ЕО на Съвета от 2008 г. за изменение на Директива 2006/112/ЕО по отношение на мястото на доставката на услуги

Предложенията в законопроекта са по отношение на режимите за обслужване от типа „мини едно гише“ за доставките на далекосъобщителни услуги, услуги за радио- и телевизионно излъчване и услуги, извършвани по електронен път. Предвидена е възможност при регистрацията за целите на прилагането на режим в Съюза доставчиците, установени в Република България, да могат да декларират освен банкова сметка в евро и такава в лева под задължителното условие сметката да е в българска банка или клон на чуждестранна банка в страната. За постигане на правна сигурност е регламентирано, че при надвнесен данък от доставчик, регистриран за прилагане на режим извън Съюза в Република България (неустановено на територията на ЕС лице) или регистриран за прилагане на който да е от двата режима за обслужване през „мини едно гише“ в друга държава членка, банковите такси за превод и превалутиране са за сметка на лицето, когато доставчикът е посочил за целите на възстановяването банкова сметка в банка извън страната.

Обхватът на пропорционалното възстановяване на надвнесен данък на лице, прилагащо който да е от двата режима за обслужване през „мини едно гише“ съобразно разпоредба на Регламент (ЕС) № 904/2010 на Съвета от 7 октомври 2010 година относно административното сътрудничество и борбата с измамите в областта на данъка върху добавената стойност, се прецизира съгласно регламента, като в него се включва единствено режим в Съюза.

2. Промени във връзка с писмо на Европейската комисия EU Pilot 7122/14/ TAXU за несъответствия на разпоредби в закона с Директива 2006/112/ЕС

Във връзка с писмо на Европейската комисия EU Pilot 7122/14/ TAXU е предложена промяна, с която се отстранява несъответствието с разпоредбите на Директива 2006/112/ЕО относно принципа на закръгляване на коефициента за определяне на размера на частичния данъчен кредит.

По силата на Директива 2006/112/ЕО (Директивата), когато лице използва стока или услуга едновременно за доставки с право на приспадане на данъчен кредит и за доставки без право на данъчен кредит, само частта от начисления ДДС за тази стока или услуга, която може да се припише на първите сделки, подлежи на приспадане. Частта, подлежаща на приспадане, представлява дробна величина, определена като процент и закръглена до цифра, ненадвишаваща следващото цяло число.

В ЗДДС разпоредбите на Директивата са транспонирани така, че сумата с право на данъчен кредит се умножава с коефициент, изчислен с точност до втория знак след десетичната запетая, а в правилника към закона е уточнено, че коефициент

от 0,120 до 0,124 да се закръглява на 0,12, а при коефициент от 0,125 до 0,129 – на 0,13.

Съгласно изложеното в писмото на Европейската комисия текстът на Директива 2006/112/ЕО трябва да се тълкува по начин, който предполага закръгляването да става винаги към по-голямата цифра (дори и ако следващата цифра е по-малка от 5), но без да се надхвърля следващото цяло число. При отпадането на думите „с точност“ от ЗДДС това тълкуване ще може да се приложи като закръгляването на коефициента ще става винаги към по-голямата цифра. В допълнение, ще се направи изменение на правилото, залегнало в правилника към закона за закръгляване на коефициента.

3. Промени в резултат на констатирани несъответствия с правото на ЕС и хармонизиране на националното с европейското законодателство с цел единното прилагане при съобразяване с практиката на Съда на ЕС

Със законопроекта се предлага доставката на услугата по предоставяне на медицинска помощ от лице, упражняващо медицинска професия съгласно Закона за здравето, да бъде освободена от данък върху добавената стойност, както изрично е предвидено в Директива 2006/112/ЕО.

Предложено е данъчното събитие при предоставяне на услуга за личните нужди на данъчно задълженото лице, на собственика, на работниците и служителите или за цели, различни от независимата икономическа дейност на лицето, за която е използвана стока, с приспаднат данъчен кредит, да възниква на последния ден от месеца, през който е предоставена услугата.

Уточнено е, че извършването на безвъзмездна доставка на стока или услуга за личните нужди на данъчно задълженото лице, на собственика, на работниците и служителите или за цели, различни от независимата икономическа дейност на лицето, извършена в случай на крайна нужда или непреодолима сила, не се счита за възмездна.

Предложено е всички случаи на безвъзмездно използване на стока или услуга за лични нужди на собственика или на свързаните с него лица, на работниците и служителите или на трети лица, което по смисъла на закона е приравнено на възмездно, да се третират като облагаема доставка независимо от характера на доставката.

Същевременно, няма да се извършва корекция на ползвания данъчен кредит при начисляване на данък за безвъзмездно използване на стока или извършване на услуга за лични нужди на собственика или на свързаните с него лица, на работниците и служителите или на трети лица, приравнено на възмездно. Това обаче не изключва прилагането в следващ момент на разпоредбите за корекция на ползван данъчен кредит, когато лицето извършва в рамките на независимата икономическа дейност доставка, за която не е налице право на данъчен кредит

(освободена доставка), и е използвана стока или е получена услуга, с която вече е извършена безвъзмездна доставка, приравнена на възмездна.

Във връзка с решения на Съда на ЕС в законопроекта се предлага при определяне на данъчната основа на безвъзмездна доставка на услуга, приравнена на облагаема (възмездна), за личните нужди на данъчно задълженото лице, на собственика, на работниците и служителите или, най-общо, за цели, различни от независимата икономическа дейност на лицето, да се взема предвид разходът за изхабяването на използваните стоки, които при нормалната им употреба не се унищожават и за който е упражнено право на данъчен кредит.

Предложеният способ за определяне на изхабяването съответства на установеното от Съда на ЕС правило, според което срокът на изхабяване трябва да е съобразен със срока за извършване на корекции на приспаднат данъчен кредит. В този смисъл в проекта е уредено изхабяването на данъчната основа на използваната стока, за която е приспаднат данъчен кредит, да се определя на равни части за всеки данъчен период по линейния метод за период 5 години от придобиването на движимата вещ или 20 години от придобиването на недвижимата вещ. Разходът за изхабяване при учредено вещно право върху стока да се определя за периода, за който е учредено правото, но не повече от 5 години от придобиването на движимата вещ или не повече от 20 години от придобиването на недвижимата вещ.

Законопроектът предвижда също, когато стоката се използва едновременно и за независимата икономическа дейност на лицето за целите на формирането на данъчната основа на предоставената услуга да се взема предвид само частта от данъчната основа на стоката, която отговаря на степента на използването на стоката за цели, различни от независимата икономическа дейност.

Въвежда се задължение регистрирано лице, което възнамерява да използва превозни средства и вещни права върху тях с данъчна основа при придобиването над 5000 лева или недвижими вещи и вещни права върху тях, за които е приспаднат изцяло или частично данъчен кредит, освен за целите на икономическата си дейност и за лични нужди на собственика или на свързаните с него лица, на работниците и служителите или на трети лица, да подаде декларация в Националната агенция за приходите за разпределение на направените преки разходи по методика, която отговаря на предназначението на стоката. Предвидено е декларацията да се подава по електронен път при условията и по реда на ДОПК в Националната агенция за приходите преди започване на използването на стоката за цели, различни от икономическата дейност на лицето. Министърът на финансите ще определи със заповед методиката за разпределение на направените преки разходи. Регистрираното лице ще може да промени избрания подход на разпределение на преките разходи след изтичането на 6 месеца от подаването на декларацията.

В случаите на смесено използване на стока при неподаване на декларация или при неначисляване на дължим данък в съответствие с методиката ще се счита, че стоката е използвана и ще се използва единствено за лични нужди. В тези случаи данък ще се дължи за всички изминали данъчни периоди считано от периода на придобиване на стоката. Предвидено е лицата, които към датата на влизането в сила на горепосочените промени вече използват стока, за която е упражнено право на приспадане на данъчен кредит, за лични нужди, да подадат декларация за методиката за разпределение на направените преки разходи в срок до 29 февруари 2016 г. включително. При неподаване на декларацията в този срок или при неначисляване на данъка в съответствие с методиката се приема, че съответната стока е използвана и ще се използва единствено за личните нужди на лицето или на свързаните с него лица, на работниците и служителите или на трети лица.

Във връзка с горните промени в законопроекта е посочено, че превозните средства с данъчна основа при придобиването над 5000 лева са тези по т. 49 от Допълнителните разпоредби на ЗДДС.

3.1. Промени във връзка с искане към Европейската комисия за дерогация по чл. 395 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система за данък върху добавената стойност

В законопроекта се предвиждат изменения, които ще влязат в сила след постановяване на положително Решение за изпълнение на Съвета за разрешаване на Република България да прилага специална мярка за дерогация от чл. 26, параграф 1, буква „а“ и членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност. Разрешението ще бъде поискано по процедурата за подаване на искане за дерогация до Европейската комисия, както е регламентирана в чл. 395 от Директива 2006/112/ЕО. След получаване на разрешението и до размера, който Съветът одобри, предложените изменения ще влязат в сила.

Предложенията в настоящия си вид регламентират, че при използване както за независима икономическа дейност, така и за лични нужди на собственика, на свързаните с него лица, на работниците и служителите или на трети лица данъчният кредит, на който регистрираните лица ще имат право, ще бъде в размер 70/100 от начисления данък при придобиване на следните стоки или услуги:

- леки автомобили, в които броят на местата за сядане без мястото на водача не превишава 8 с изключение на посочените в чл. 70, ал. 1, т. 4 (това са леките автомобили, в които броят на местата за сядане без мястото на водача не превишава 5, за които не е налице право на данъчен кредит);

- въздухоплавателни средства с изключение на тези по чл. 31, т. 1 (това са използваните от авиационен оператор,

извършващ предимно международни рейсове) и на плавателни съдове;

- стоки или услуги, които са свързани с поддръжката, ремонта, подобрието или експлоатацията на горепосочените стоки.

Допълнително е уточнено, че при прилагане на това правило/съотношение няма да се прилагат разпоредбите за начисляване на данък във връзка с доставката на услуга при безвъзмездното ползване на горепосочените стоки за лични нужди. Когато в изпълнение на това правило е упражнено право на данъчен кредит в размер 70/100 няма да се прилагат разпоредбите за упражняване на частичен данъчен кредит, определен чрез коефициента за частичен данъчен кредит, и няма да се извършва корекция на ползвания данъчен кредит, освен в случай че възникне друго обстоятелство, въз основа на което регистрираното лице следва да направи корекция на вече упражненото право на данъчен кредит в размер 70/100.

За целите на прилагането на новите разпоредби и с оглед на това, да не се налага въвеждане на две определения за „лек автомобил“ действащото определение за „лек автомобил“ в ЗДДС се заменя с „лек автомобил по чл. 70“. Новото определение няма да носи различен смисъл от действащото такова, но ще препраща към определенията в Закона за движението по пътищата, съгласно което под лек автомобил се разбира всеки автомобил, предназначен за превозване на пътници, в който броят на местата за сядане без мястото на водача не превишава 8, включително лек автомобил, за който важи ограничението по чл. 70 от ЗДДС (с 5 места за сядане без мястото на водача).

4. Промени, свързани с доставките и продажбите на течни горива

Предлага се да бъде отменен режимът по чл. 118, ал. 7 от закона по отношение на петролните бази като мярка за осъществяване на цялостен и ефективен контрол върху доставките и движението на течни горива от производител и вносител до краен потребител.

Във връзка с това е предложено и определението за „петролна база“ съгласно § 1, т. 68 от Допълнителните разпоредби на закона да бъде отменено.

Предвиден е шестмесечен преходен период за лицата, ползващи режима, да приведат дейността си в съответствие с изискванията на чл. 118 от ЗДДС, т.е. да прилагат общия режим за регистриране и отчитане на доставките/продажбите на течни горива в търговския обект чрез фискални устройства (електронни системи с фискална памет за отчитане на оборотите от продажби на течни горива чрез одобрени по смисъла на Закона за измерванията средства за измерване на разход) и да предават данни по дистанционната връзка на НАП, включително и данни, които дават възможност за определяне на наличните количества

горива в резервоарите за съхранение в обектите за търговия с течни горива.

5. Промени в административнонаказателните санкции за данъчно задължените лица

В случаите на начислен данък след законоустановения срок е удължен времевият диапазон, в който се прилага намалена имуществена санкция или глоба, както и е занижен размерът на санкцията. При доброволно начисляване на ДДС до шест месеца от края на месеца, в който данъкът е следвало да бъде начислен, санкцията, съответно глобата, се намалява от 25 на сто от данъка на 5 на сто от данъка, а минималният ѝ размер се снижава от 250 на 200 лв.

Предвидена е и още една намалена имуществена санкция, съответно глоба, която е по-малка от санкцията в случай на неначисляване, но е по-голяма от случаите на доброволно начисляване в шестмесечния срок, а именно при начисляване след шестмесечния срок, но не по-късно от осемнадесет месеца от края на месеца, в който данъкът е следвало да бъде начислен, санкцията е в размер 10 на сто от данъка, но не по-малко от 400 лв.

Предложено е минимумът на санкцията за повторно нарушение в общия случай на неначислен данък да се намали от 5000 на 2000 лв. Повторното нарушение за начислен данък в рамките на шестмесечния срок от края на месеца, в който данъкът е следвало да бъде начислен, е наказуемо с имуществена санкция или глоба в размер не по-малко от 400 лв., а повторното нарушение за начислен данък след шестмесечен срок, но не по-късно от осемнадесетия месец от края на месеца, в който данъкът е следвало да бъде начислен – със санкция в размер, не по-малък от 800 лв.

Същевременно е предвидено изменение в наказателните разпоредби при неиздаване на данъчен документ или неотразяване на издаден или получен такъв в отчетните регистри за съответния данъчен период във всички случаи, различни от тези при неначисляване на данък. В тези случаи е предвидено наказанието да се определя в границите от 200 до 500 лв. За този тип нарушения е удължен също времевият диапазон – ако данъчният документ е издаден и отразен в срок до шест месеца от края на месеца, в който е следвало да бъде издаден и отразен, се прилага намалена имуществена санкция или глоба в размер 200 лв.

6. Прецизиране на разпоредби поради възникнали затруднения при практическото прилагане на закона и други

Законопроектът съдържа разпоредби за прецизиране условията за определяне на мястото на изпълнение на дистанционни продажби на стоки във връзка с обстоятелствата, свързани с мястото на започване и приключване на транспорта на стоките. Предлага се премахването на задължителните реквизити

в издадена фактура за дистанционна продажба на стоки с място на изпълнение извън територията на страната.

При доставки с периодично изпълнение, за които не е уговорено плащане за период, по-дълъг от една година, е предложено данъчното събитие да възниква в края на годината.

Предложен е 30-дневен срок за възстановяване на данък, деклариран по справка декларацията като данък за възстановяване за съответния данъчен период, за лице, което осигурява достъп до железопътната инфраструктура и е усвоило средства по проекти, финансирани по Оперативна програма „Транспорт 2007-2013“, Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура 2014-2020“, Европейска програма „Механизъм Свързана Европа“ и Трансевропейска транспортна мрежа TEN-T, до приключването им.

В Закона за ограничаване на плащанията в брой:

Предлага се нормативно регламентираният праг за ограничение на плащания в брой в страната да бъде намален от 15 000 лв. на 5000 лв. като мярка за ограничаване на сивата икономика. Предлаганото допълнително ограничаване на плащанията в брой чрез промяна в Закона за ограничаване на плащанията в брой е в съответствие с наложилата се практика в държавите - членки на Европейския съюз, където прагът за ограничаване на плащанията в брой е в диапазон от 2000 до 3000 евро.

Предложението е плащанията на територията на страната да се извършват само чрез превод или внасяне по платежна сметка, когато са:

- на стойност, равна на или надвишаваща 5000 лв.;
- на стойност под 5000 лв., представляваща част от парична престация по договор, чиято стойност е равна на или надвишава 5000 лв.

Ограничението ще се прилага и в случаите на плащания в чуждестранна валута, когато левовата им равностойност е равна на или надвишава 5000 лв. по курса на Българската народна банка в деня на плащането.

Мярката ще стимулира текущото отразяване на паричните потоци чрез първични счетоводни документи и ще способства за минимизиране на разплащанията в брой по сделки между лицата, участници в стопанския оборот.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)

